

Zpráva o plnění úkolů Svazu v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví při práci v roce 2020 a 2021

– pro výroční konferenci Svazu konané dne 6. dubna 2022 –

- předkládá Lucie Němcová – osoba pověřená dohledem nad činností v oblasti BOZP -

Odborový svaz provádí kontroly stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci přímo v institucích na pracovištích, kde působí naše ZO za účasti odborníka. Do roku 2020 jsme prováděli kontroly BOZP za účasti pana Dr. Jiřího Kučery z firmy Bezpečnost práce s.r.o., dříve dlouholetého vedoucího svazového inspektora BOZP a PhDr. Jana Boublíka, člena Společného výboru OSPVV pověřeného dohledem nad oblastí BOZP. Koncem roku 2020 odešel Dr. Kučera do důchodu a na jaře loňského roku zemřel PhDr. Jan Boublík. Vzhledem k narůstající náročnosti agendy v oblasti BOZP, bylo již dříve potřeba pověřit ještě dalšího člena Společného výboru touto činností, a to členku Společného výboru Svazu Lucii Němcovou, která se již zapojila do plánu kontrol v roce 2019 a nyní tuto agendu převzala v plném rozsahu.

Kontroly BOZP jsou hrazeny ze státního rozpočtu na základě Smlouvy o úhradě nákladů vzniklých odborovým organizacím podle § 322 odst. 2 zákoníku práce u zavřené mezi Ministerstvem práce a sociálních věcí a Českomoravskou konfederací odborových svazů. Z této dotace čerpá náš Svaz každoročně přibližně 60 tisíc. V roce 2020 jsme na podzim zahájili přípravu kontrol, ale vzhledem k epidemiologické situaci jsme již kontroly nestačili realizovat a přesunuli jsme je do následujícího roku (2021).

Podle usnesení konference 2020 měly proběhnout kontroly na těchto ústavech:

1. Středisko společných činností AV ČR, v.v.i. Praha 1
2. Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i. Praha 4
3. Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. Ostrava - Poruba
4. Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i., Praha 6

V roce 2021 jsme ve smyslu ustanovení § 322 zákoníku práce provedli čtyři kontroly v těchto výzkumných ústavech:

1. Středisko společných činností AV ČR, v.v.i. Praha 1	4.11.2021
2. Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i. Praha 4	15.11.2021
3. Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. Ostrava – Poruba	25.11.2021
4. Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. – Praha 6	10.12.2021

Kontrola v Ústavu makromolekulární chemie AV ČR proběhne po dohodě v letošním roce.

Ve všech ústavech proběhly kontroly ve spolupráci s vedením ústavu, bezpečnostními techniky a zástupci odborové organizace. Při žádné kontrole jsme se nesetkali s neochotou nebo obstrukcemi, či pokusem tuto kontrolu znemožnit.

Konstatujeme, že byly zjištěny pouze drobné nedostatky, hrubá porušení BOZP jsme nenalezli.

Z provedených kontrol byly vypracovány protokoly, které byly zaslány základním organizacím a vedení ústavů, kde kontroly proběhly. Vzhledem k tomu, že kontroly proběhly koncem roku, očekáváme oznámení o odstranění závad až koncem měsíce dubna.

Celkem jsme od roku 1997 provedli 74 kontrol stavu BOZP v ústavech Akademie věd České republiky a v dalších institucích, jejichž odborové organizace jsou členy našeho Svazu.

Provádíme kontroly na všech ústavech, přibližně jednou za deset let. Proto bychom opět chtěli při této příležitosti vyzvat organizace, které mají zájem o provedení kontroly bezpečnosti práce na jejich pracovištích, aby se nejpozději do konce dubna domluvily na sekretariátu Svazu.

Doporučujeme všem, kteří mají nějaké problémy, nejasnosti nebo třeba nová pracoviště, aby využili této bezplatné možnosti dostat vše do souladu s aktuálními právními předpisy a normami. Tyto kontroly jsou zde proto, aby vám pomáhaly vytvořit bezpečné pracovní prostředí, jejich účelem nejsou žádné postihy nebo pokuty, k tomu nemáme žádnou pravomoc.

V případě, že se nenajde žádný zájemce o kontrolu, zaměříme se na opakovaný výkon kontroly v institucích, kde byla kontrola provedena dříve, a které jsme již dlouho nenavštívili.

To znamená, že na rok 2022 plánujeme kontrolu v těchto ústavech:

1. Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v.v.i., Praha 6
2. Slovanský ústav AV ČR, v.v.i., Praha 1
3. Ústav experimentální botaniky AV ČR, v.v.i., Praha 6
4. Ústav pro český jazyk AV ČR, v.v.i., Praha 1
5. Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v.v.i., Praha 8

V těchto ústavech proběhly kontroly v letech 2009 a 2011. Samozřejmě, že pokud jakákoliv základní organizace o kontrolu BOZP požádá sama, bezprostředně vyhovíme a kontrolu provedeme nad rámec plánu.

Náš Svaz pořádá jednou za dva roky odborné školení pro členy výborů základních organizací sledujících oblast BOZP. Od roku 2013 zveme nejen členy ZO, kteří dohlíží na BOZP, ale i bezpečnostní techniky jednotlivých ústavů. Poslední seminář proběhl za přísných bezpečnostních opatření na podzim, a to 24. listopadu 2021. Zde měli někteří z vás příležitost seznámit se s panem Pavlem Borovským, který s námi spolupracuje od začátku roku 2021 místo Dr. Kučery. P. Borovský již také prováděl poslední zmíněné kontroly.

Stále platí, že je možné zasílat na sekretariát jakékoli dotazy z oblasti BOZP a ty budou předány p. Borovskému nebo jiné kompetentní osobě k zodpovězení.

Protože oblast bezpečnosti práce považujeme za jednu z nejdůležitějších v rámci odborové činnosti, vyslal Společný výbor pí Lucii Němcovou na kurz pořádaný VÚBP k získání „Zkoušky z odborné způsobilosti k zajišťování úkolů v prevenci rizik podle zákona č. 309/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů“.

Každým rokem dochází také ke změně legislativy v oblasti BOZP, proto se snažíme tyto změny nejen sledovat, ale také je pravidelně zařazovat do programu našich seminářů.

Stále také v souvislosti s BOZP připomínáme kolektivní vyjednávání. Přesto, že většina kolektivních smluv z našich základních organizací tuto problematiku zmiňuje, jen málo z nich vymezuje konkrétní požadavky, jako je třeba účast zástupců ZO na kontrolách (mimo kontroly pořádaných odbory), informování o výsledcích těchto kontrol, přítomnost zástupce odborů při řešení pracovních úrazů, nemocí z povolání apod. Doporučujeme všem organizacím této problematice věnovat zvýšenou pozornost při uzavírání nových kolektivních smluv.

Přílohou této zprávy je přehled provedených kontrol za uplynulé roky, přehled témat uspořádaných seminářů
přehled metodických materiálů pro základní organizace.

Seznam ZO, na kterých byla provedena kontrola stavu bezpečnosti a ochrany zdraví při práci za období 1997–2021

- 1997 - Ústav termomechaniky AV, Praha 8
Technicko-hospodářská správa AV, České Budějovice
Entomologický ústav AV, České Budějovice
Ústav molekulární biologie rostlin AV, České Budějovice
- 1998 - Fyziologický ústav AV, Praha 4
Filozofický ústav AV, Praha 1
Sociologický ústav AV, Praha 1
Fyzikální ústav AV, Praha 8
Fyzikální ústav AV, Praha 6
- 1999 - Ústav pro hydrodynamiku AV, Praha 6
Slezský ústav SZM, Opava
- 2000 - Ústav experimentální medicíny AV, Praha 4
Botanický ústav AV, Průhonice
- 2001 - Orientální ústav AV, Praha 8
Ústav pro hudební vědu AV, Praha 6
- 2002 - Výzkumný ústav rostlinné výroby, Praha 6
- 2003 - Ústav fyziky materiálů AV, Brno
Ústav přístrojové techniky AV, Brno
Sdružená pracoviště AV, Brno
Ústav fyziky plazmatu AV, Praha 8
- 2004 - Ústav experimentální medicíny AV, Praha 4
- 2005 - Mikrobiologický ústav AV ČR, Praha 4
Mikrobiologický ústav AV ČR, Třeboň
Mikrobiologický ústav AV ČR, Nový Hrádek
- 2007 - Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i., Řež u Prahy
Ústav hydrodynamiky AV ČR, v. v. i, Praha 6
Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i., Praha 4
- 2008 - Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i., Liběchov
Ústav chemických procesů AV ČR, v. v. i., Praha 6
- 2009 - Ústav experimentální medicíny AV ČR, v. v. i. – detašované pracoviště Brno
Ústav geoniky AV ČR, v. v. i., Ostrava
Geologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 6

- Ústav makromolekulární chemie AV ČR, v. v. i., Praha 6
Ústav fotoniky a elektroniky AV ČR, v. v. i., Praha 8
Ústav fyzikální chemie J. Heyrovského AV ČR, v. v. i., Praha 8
- 2010 - Kancelář AV ČR, Praha 1
Středisko společných činností AV ČR, v. v. i., Praha 1
Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v. v. i., Praha 4
- 2011 - Ústav teorie informace a automatizace AV ČR, v. v. i., Praha 8
Ústav experimentální botaniky AV ČR, v. v. i., Praha 6
Ústav pro jazyk český AV ČR, v. v. i., Praha 1
Slovanský ústav AV ČR, v. v. i., Praha 1
- 2012 - Ústav pro českou literaturu AV ČR, v. v. i., Praha 1
Masarykův ústav a Archiv AV ČR, v. v. i., Praha 8
- 2013 - Ústav státu a práva AV ČR, v. v. i., Praha 1
Psychologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 1
Fyziologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 4
- 2014 - Historický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 9
Ústav termomechaniky AV ČR, v. v. i., Praha 8
Entomologický ústav AV ČR, v. v. i., České Budějovice
- 2015 - Filosofický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 1
Sociologický ústav AV ČR, v. v. i., Praha 1
Ústav organické chemie a biochemie AV ČR, v. v. i., Praha 6
Fyzikální ústav AV ČR, v. v. i., Praha 8
- 2016 - Ústav fyziky materiálů AV ČR, v. v. i., Brno
Botanický ústav AV ČR, v. v. i., Průhonice
Orientální ústav AV ČR, v. v. i., Praha 8
Výzkumný ústav rostlinné výroby, v. v. i., Praha 6
- 2017
- Ústav analytické chemie AV ČR, v. v. i., v Brně
  - Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i. v Praze
  - Ústav přístrojové techniky AV ČR, v. v. i., v Brně
  - Ústavu experimentální medicíny AV ČR, v. v. i., v Praze
- 2018
- Mikrobiologický ústav AV ČR, v. v. i. v Třeboni
  - Ústav jaderné fyziky AV ČR, v. v. i. v Řeži
  - Ústav pro hydrodynamiku AV ČR, v. v. i. v Praze 6
  - Ústav molekulární genetiky AV ČR, v. v. i. v Praze 4
- 2019
- Ústav chemických procesů AV ČR, v. v. i. Praha 6
  - Ústav živočišné fyziologie a genetiky AV ČR, v. v. i. Liběchov
  - Geologický ústav AV ČR, v. v. i. Praha 6

- Ústav fyzikální chemie J. H. AV ČR, v.v.i., Praha 8

2020

2021

- Středisko společných činností AV ČR, v.v.i. Praha 1
- Ústav fyziky atmosféry AV ČR, v.v.i. Praha 4
- Ústav geoniky AV ČR, v.v.i. Ostrava – Poruba
- Výzkumný ústav rostlinné výroby, v.v.i. – Praha 6

Semináře pro zástupce ZO i ústavů k problematice bezpečnosti a ochraně zdraví při práci 1999–2021:

- nejnovější normy BOZP a vyhodnocení kontrol stavu bezpečnosti práce na ústavech
- novela nařízení vlády č. 178/2001 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci
- novela zákoníku práce v oblasti BOZP platná od ledna 2001
- zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví
- poskytování osobních ochranných pracovních prostředků, pracovní úrazovosti a kategorizaci prací
- Euronovela zákoníku práce v oblasti BOZP platná od roku 2004
- zákon o inspekci práce, nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- výběr ze zákonů upravujících nově požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci – nový zákoník práce č. 262/2006 Sb.
- zákon č. 266/2006 Sb. a č. 309/2006 Sb., o dalších požadavcích BP v pracovněprávních vztazích
- oprávnění ZO OS v oblasti BOZP a kontrola nad stavem BP u jednotlivých zaměstnavatelů
- výklad novely zákoníku práce a nálezu Ústavního soudu ČR ze dne 12. 3. 2008
- zákon č. 309/2006 Sb., kterým se upravují další požadavky BOZP v pracovněprávních vztazích
- nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci a nař. vlády č. 1/2008 Sb., o neionizujícím záření
- Aktuální otázky BOZP v roce 2009
- Nařízení vlády č. 176/2008 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení
- Identifikace nebezpečí a hodnocení pracovních rizik
- Nařízení vlády č. 201/2010Sb., o způsobu evidence úrazů, hlášení a zasílání záznamu o úrazu; praktické cvičení vyplňování Záznamů o úrazu a Záznamu o hlášení změn
- Aktuální problematika výkonu duševní a administrativní práce z hlediska bezpečnosti a hygieny práce, mobbing a šikana
- Audiovizuální projekce k problematice požární ochrany a BOZP
- Aktuální situace v bezpečnosti a ochraně zdraví při práci v odvětví vědy a výzkumu v ČR
- Informace o obsahu vyhlášky MZ ČR č.79/2013 Sb., o provedení některých ustanovení zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, (vyhláška o pracovnělékařských službách a některých druzích posudkové péče)
- Aktuální informace o mobbingu v České republice
- Pracovní podmínky a duševní zdraví zaměstnanců, stresové situace, psychická zátěž zaměstnanců

- Ergonomie práce
- Audiovizuální program - práce ve výškách
- Povinnosti zaměstnavatelů a zástupců odborů při vzniku pracovních úrazů a nemocí v povolání
- Změny v legislativě
- Základní povinnosti zaměstnavatele a práva odborové organizace
- Příprava, obsah a provádění prověrek BOZP v rámci působnosti odborového svazu
- Vyhrazená technická zařízení
- Náhradní obaly
- Požární uzávěry a ucpávky

Metodické materiály pro základní organizace:

1999

- Vzory dokumentů upravujících školení a výchovu k bezpečné práci na vědeckovýzkumných pracovištích

2000

- Kolektivní smlouvy v souvislosti s novelou zákoníku práce
- Výběr z ustanovení zákoníku práce v oblasti BOZP
- Výklad zákona č. 258/200 Sb., o ochraně veřejného zdraví

2001

- Obsah a náležitosti kolektivních smluv z právního hlediska
- Výběr z ustanovení zákoníku práce, zákona o ochraně veřejného zdraví a předpisů týkajících se bezpečnosti a ochrany zdraví při práci, zejména kategorizace prací, závodní preventivní péče a stanovení podmínek ochrany zdraví při práci
- Seznam právních předpisů BOZP vydaných k 20. říjnu 2001

2002

- Výběr z předpisů, které nově stanoví poskytování osobních ochranných pracovních prostředků
- Výběr z předpisů upravujících způsob evidence, hlášení a odškodňování pracovních úrazů

2003

- Závodní zdravotní péče – výběr z předpisů
- Podmínky ochrany zdraví zaměstnanců při práci ve znění nařízení vlády č. 178/2001 Sb.

2004

- Nová legislativa bezpečnosti a hygieny práce (Euronovela ZP)
- Vzorová kolektivní smlouva
- Seznam předpisů týkající se zřízení pracoviště pro sklářské práce a práci pomocí vodíkového plamene

2005

- Výběr z nařízení vlády č. 101/2005 Sb., o požadavcích na pracoviště a pracovní prostředí
- Vyhláška ČUB o požadavcích k zajištění bezpečnosti práce

2006

- Požadavky zákona č. 251/2005 Sb., o inspekci práce nad BOZP

2007

- Výběr ze zákonů upravujících nově požadavky bezpečnosti a ochrany zdraví při práci:
  - a) nový zákoník práce č. 262/2006 Sb.
  - b) požadavky na BOZP v pracovněprávních vztazích, zákon č. 309/2006 Sb.
  - c) zákon o úrazovém pojištění č. 266/2006 Sb.

2008

- Osnova školení v otázkách BOZP pro administrativní, TH a odborné pracovníky Akademie věd ČR
- Výběr z nařízení vlády č. 361/2007 Sb., kterým se stanoví podmínky ochrany zdraví při práci a nařízení vlády č. 1/2008 Sb., o ochraně zdraví před neionizujícím zářením
- Výklad § 322 zákoníku práce – oprávnění odborových organizací – kontrola nad stavem BOZP

2009

- Bezpečnost práce – nedílná součást života – učební manuál

2010

- Identifikace nebezpečí a hodnocení rizik pracovních činností, pracovišť a zařízení z hlediska BOZP

2011

- Právní výklad: Postup zaměstnance při zajišťování podkladů pro řízení o uznání a odškodnění nemoci z povolání

2013

- Práce ve výškách

2017

- Audiovizuální prostředky určené k výchově a osvětě BOZP

2019

- Dokumentace BOZP, analýza rizik, aktuální otázky (Dr. Pavel Kraml, CSc.)